

RUB’da bir Türkçe kursuna katıldınız ve gelecek dersin konusu “Tarihte önemli şahsiyetler”. Siz de derste ünlü bir kişinin hayatını kısaca tanıtacaksınız. Bu konuyla ilgili Türkçe öğrenenler için çıkan bir dergide üç biyografi buldunuz. Bu üç biyografi bir mutasavvıf, bir mimar ve bir yazar/düşünürün. En çok dikkatinizi çeken hangisi? Hangi ünlüyü tanıtmak isterdiniz?

Bir ünlü kişiyi seçiniz ve önemli bilgilerin altını çiziniz. Aşağıdaki noktaları dikkate alınız:

- Doğum ve ölüm yılı ve yeri
- Kişinin sıfatları / Ne ile meşhur olmuştur?
- Önemli eserleri

Mevlânâ Celâleddin Rûmî

Celaledin Rûmî 13. yüzyılda yaşamış bir mutasavvıftır. 1207 yılında Belh’te doğmuş ve 1273 yılında vefat etmiştir. Rûmî Fars dilinde önemli eserler yazdı. Mevlânâ ve Rûmî isimleri ona sonradan verilmiştir. Mevlânâ efendimiz demektir. Rûmî adı, Anadolu’ya yerleştiği için verilmiştir. Bazı siyasi olaylar ve yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle ailesi ve yakın dostları ile Belh’ten ayrılmak zorunda kalmıştır. Daha sonra Anadolu’ya gelirler ve Konya’ya yerleşirler. Selçuklu sultanı Aladdin Keykubad I Celaledin’nin babasına medresede profesörlük kürsüsünü teklif eder. Celaledin orada öğrenim görür ve babasının vefatından sonra onun yerini alır.

Tasavvufla Tirmizi ile tanışır. Fakat derviş Tebrizi ile tanışması tüm hayatını değiştirir. Aralarında çok güçlü bir bağ oluşur. Rûmî halk tarafından çok seviliyordu. Tebrizi ile çok vakit geçirmesi kıskançlıklara yol açtı. Bu kıskançlıklar Tebrizi’nin ölümüne sebep oldu. Dostuna duyduğu özlem ve hasret Rûmî’nin sema dansına ve birçok şiirine sebep olmuştur. Bu eserlerde hüznünü ifade eder Rûmî. “Mesnevi” 25.700 dizesiyle çok önemli bir eser teşkil etmektedir.

Rûmî’ye göre sevgi ve aşk kainatın temel gücüdür. Her bir maddenin birbiriyle bir sevgi bağı oluşturan kainat bir ahenk bütünüdür. Ve bu sevgi ve aşk sadece Yaratan’adır ve sadece onun sevgisiyle bu sevgi oluşur. Bu da birçok mutasavvıfa göre hayattan gerçek anlamda tatmin olma yoludur.

Rûmî’nin sema dansı, onun bunu şiire dökebilme sanatıdır.

UNESCO 2007 yılını “Rumi-Balkhi” olarak adlandırmıştır. 800. doğum yılı olması sebebiyle “Rumi-Balkhi” nişanı bastırılmıştır.

Alman yazar Annemarie Schimmel’in de Rûmî hakkında eserleri vardır ve onun şiirlerinin tercümesini yapmıştır.

Mevlana’nın yedi öğüdü

- 1) Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
- 2) Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
- 3) Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
- 4) Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
- 5) Tevazu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol.
- 6) Hoşgörülükte deniz gibi ol.
- 7) Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol.

Mimar Sinan

Asıl adı Yusuf Sinan olan Mimar Sinan 1490'da Kayseri'de doğdu ve 1588'de İstanbul'da vefat etti. Osmanlı'ya çok önemli ve değerli eserler kazandırdı. Bu yüzden ona Koca Mimar Sinan Ağa ünvanı verildi. Kısa adı Mimar Sinan diye ünlendi.

Mimar Sinan aynı zamanda inşaat mühendisi ve şehir planlamacıydı. "Çağının Euklid'i" veya "Osmanlıların Michelangelo'su" diye de tabir edilir. Mimar Sinan tüm zamanların en büyük mimarlarından. Bazı camilerin iç ve dış mimarilerinin uyum ve ahengi sanat tarihçileri açısından sanayi çağının öncesinin en mükemmel yapıları olarak değerlendirilir.

Bugüne kadar mimarların hala çözemedikleri mimari yapıları vardır.

Mimar Sinan Osmanlı'da Yeniçeri Ocağı'na alınır. Savaşlarda çeşitli mimari eserlerle tanışır. Askeriyede mühendis olarak görev alır. Sur, köprü vs. yapılarındaki başarısı onun makinist başı olmasına sebep olur. Haseki Hürrem Sultan Camii (1538/39)'nin yapımıyla mimarlık tarihinde dikkate şayan bir kariyer başlamıştır. İlk büyük eseri İstanbul'daki Şehzade Camii'dir. 1543-1548 yılları arasında yapılmıştır. Başka büyük bir eseri yine İstanbul'daki Süleymaniye Camii'dir, yapımı 1550-1557'ye kadar sürmüştür. Ve Edirne'deki Selimiye Camii, 1567/68-1574/75, yine onun önemli eserlerindendir. Mimar Sinan Şehzade Camii için çıraklık eserim, Süleymaniye Camii için kalfalık eserim, Selimiye Camii için de ustalık eserim demiştir. Bu eserlerin yanı sıra birçok dünyevi ve dini eserlere mükemmel bir kalite ve kendine özgülük ile imza atmıştır.

Mimar Sinan yaşadığı Osmanlı döneminde mimar başıdır. Bu zaman içerisinde 250 öğrencisi olmuştur.

Mimar Sinan'ın 477 eseri olmuştur. 204 eseri orijinallliğini koruyarak günümüze kadar gelmiştir. 319 esri İstanbul'da, 50 eseri ise 250 km'lik bir mesafededir. Listede bulunmayan eserler şunlardır: Kuyu, okullar, dükkanlar vs. Bazı büyük yapılar da Mimar Sinan'a aittir: Ayasofya'nın iki minaresi ve Haseki Hürrem Külliyesi'nin fukara mutfağı.

Avrupa ve Asya'da da eserleri mevcuttur: Avrupa'da örneğin Sofya'daki (Bulgaristan) Bosnalı Mehmed Paşa Camii veya Vişegard'daki (Bosna Hersek) Sokollu Mehmed Paşa Köprüsü. Asya'da ise Şam'daki (Suriye) Takiyya Sulaymaniyya'dır.

<http://www.mimarsinaneserleri.com>

Cemil Meriç

Hüseyin Cemil Meriç 12 Aralık 1916'da Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde doğmuş ve 13 haziran 1987 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir. Meriç Türkiye'nin önemli yazar ve düşünürlerinden ve aynı zamanda çevirmendir Sosyal bilimlerin birçok alanında – dil, tarih, edebiyat, felsefe ve sosyoloji dallarında – araştırmalar yapmış ve yazılar kaleme almıştır. Yazdığı on iki eseri ve tercümeleriyle Türk edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Cemil Meriç Reyhanlı'da ilkokul bitirdikten sonra Fransız idaresinde olan Antakya şehrinde okudu. Burada Fransız eğitim sistemi uygulanıyordu. Bu okulda iken gözlerinin altı derece miyop olduğunu öğrendi.

İlk yazısı “Geç kalmış bir muhasebe” adlı bir makale idi ve yerel “*Yenigün*” gazetesinde yayımlandı. İlkokul öğretmenliği, tercüme bürosunda reis muavinliği, Türk Hava Kurumu'nda sekreterlik, belediyede katiplik gibi geçici işlerde çalıştı. 1940 yılında İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda burslu olarak iki yıl öğrenim gördü. 1941 yılından itibaren “*İnsan*”, “*Yücel*”, “*Gün*”, “*Aydın Bibliyografyası*” dergilerinde yazıları yayımlanmaya başladı.

1942 yılında Elazığ Lisesi'nde Fransızca öğretmenliğine atandı. 1943'te ilk çeviri kitabını, Balzac'ın “*Altın Gözlü Kız*” romanını yayımladı. 1945'te İstanbul'a gitti ve 1946'da İstanbul Üniversitesi'nde Fransızca okutman olarak göreve başladı. 1974'te emekli oldu. Bu zaman zarfında “*Yirminci Asır*” dergisinde yazıları yayımlandı. Victor Hugo'nun “*Hernani*” adlı piyesini manzum halinde tercüme etti. İşi Lisesi'nde Fransızca dersleri verdi.

1954'te bir kaza sonucu gözlerini tamamen yitirdi. Birkaç başarısız ameliyat geçiren Meriç 1955'te vapurla tek başına Marsilya'ya, ardından Paris'e gitti. Altı aylık başarısız tedaviden sonra tekrar yurda döndü. Önce bir süre bunalıma giren Meriç, aile ve dostlarının yardımıyla tekrar okuyup yazmaya başladı.

Yazarın en üretken çağı bu anda başladı. Arkadaşlarına Fransızca ve İngilizce metinler okuttu, bunları sözlü olarak Türkçeye çevirdi ve yardımcılarını bunları kağıda döktü. Bir Fransızca grameri hazırladı fakat bu basılmadı. Aynı zamanda dikte ederek yazdırdığı makaleleri yayımlandı. 1963'ten emekliliğine kadar Edebiyat Fakültesi'nin Sosyoloji bölümünde sosyoloji ve kültür tarihi dersleri verdi. 1964 yılında ilk telif kitabı “*Hint Edebiyatı*” kitabı yayımlandı.

1965-1973 yılları arasında yazdığı yazıları ve çevirileri çeşitli dergilerde yayımlandı. Türkiye Milli Kültür Vakfı'ndan ödül aldı. 1976'da yazarın çok önem verdiği “*Bu Ülke*” adlı kitabı yayımlandı. Bu kitapta yazar çeşitli fikir, kültür ve edebiyat meselelerini ele aldı.

1978-1984 yılları arasında konferanslar verdi. 1980 yılında “*Kırk Ambar*” adlı eseri bir edebiyat ve düşünce tarihi niteliği taşımasında Milli Kültür Vakfı Ödülü'ne lâyık görüldü. 1981 yılında *Anakara Yazarlar Birliği* tarafından ‘*Yılın Yazarı*’ seçildi.

2004 yılında İstanbul'da Üsküdar Belediyesi'nin açtığı kültür merkezine adı verildi. Ve yine 2012 yılında Hatay'daki il kütüphanesine adı verildi. Hatay'ın Reyhanlı ilçesindeki doğduğu ev müzeye çevrildi.

Instruktion und Aufgabenstellung auf Deutsch:

Sie besuchen einen Türkischkurs an der RUB und das Thema der nächsten Sitzung ist „Wichtige Persönlichkeiten der Geschichte“. Sie müssen hierzu eine Kurzvorstellung von einer berühmten Person vorbereiten und diese auch präsentieren. Passend zu diesem Thema finden Sie in einer Zeitschrift für TürkischlernerInnen Biografien von einem Mystiker, einem Architekten und einem Schriftsteller/Denker. Welche Biografie würde Sie am meisten interessieren? Welche Person würden Sie gerne vorstellen wollen?

Suchen Sie sich eine Biografie aus und unterstreichen Sie im Text die wichtigsten Ereignisse. Finden Sie Informationen zu:

- Geburts- und Todesort, -jahr
- Eigenschaften der Person / Wodurch wurde er berühmt?
- Lebenswerk